

Vodstvo

Nejdelší a nejznámější izraelská řeka je řeka Jordán, která měří 320 km a pramení při jižních svazích hory Hermon v pohoří Antilibanon v Golanských výšinách.^[11] Vlévá se a následně vytéká z Galilejského jezera a poté tvoří hranici mezi Izraelem a Jordánskem, až se nakonec vlévá do Mrtvého moře.^[11] Částečně také protéká územím Západního břehu Jordánu. Přítoky Jordánu jsou Dan, Banias a Hasbani. Pouze ohledně řeky Dan však nepanují žádné spory. Hasbani přitéká z Libanonu a Banias z Golanských výšin, které si nárokuje Sýrie.^[11]

Největším izraelským jezerem, které je zásobárnou pitné vody, je Galilejské jezero (také známé jako Genezaretské jezero, Kineretské jezero či Tiberiadské jezero).^[12] Toto tvarem hruškovité jezero se nachází v severovýchodní části země. Vzdálenost mezi nejsevernějším a nejjižnějším bodem jezera je 23 km a v nejširším místě dosahuje vzdálenosti 13 km.^[12] Jezero dosahuje hloubky 45 metrů a pokrývá plochu o rozloze 166 km².^[12] Nachází se v nadmořské výšce 207 m n. m. V dřívější geologické epoše bylo jezero součástí vnitrozemského moře, které se táhlo od nynějšího Chulského údolí na severu, po Mrtvé moře na jihu.^[12] Dno jezera je součástí riftového údolí.^[12]

Jižně od Galilejského jezera se nachází Mrtvé moře, které tvoří hranici mezi Izraelem a Jordánskem a je 418 metrů pod hladinou moře, což z něj činí nejnižší položené místo na Zemi.^[13] Mrtvé moře je 67 km dlouhé a jeho maximální šířka dosahuje 16 km.^[13] Rovněž tvoří součást riftového údolí.

V Izraeli nejsou žádné splavné umělé kanály, ačkoliv existuje zde Národní rozvaděč vody (*National Water Carrier*), což je potrubí přivádějící pitnou vodu. Existovaly návrhy na propojení Středozemního a Mrtvého moře nebo Rudého a Mrtvého moře, avšak nakonec byly tyto návrhy opuštěny.^[14]

Klima

Izrael má středomořské klima s dlouhými, teplými a suchými léty a relativně krátkými, chladnými a deštivými zimami (Köppenova klasifikace podnebí – Csa).^[15] Takovéto klima má Izrael především díky své poloze mezi subtropickou vyprahlostí Sahary a arabskými pouštěmi a subtropickou vlhkostí Levanty a východního Středomoří.^[15] Klimatické podmínky jsou velmi různorodé a liší se v závislosti na nadmořské výšce, zeměpisné šířce a vzdálenosti od Středomoří.^[15]

V průměru je nejchladnějším měsícem leden, s teplotami pohybujícími se mezi 6 a 15 °C, zatímco nejteplejšími měsíci jsou červenec a srpen s průměrnými teplotami 22–33 °C.^[15] Podél středomořského pobřeží jsou léta velmi vlhká, avšak v centrální vysočině, riftovém údolí a Negevské poušti jsou velmi suchá. Nejvyšší teploty v celé zemi jsou často v pouštním a přímořském městě Ejlat, kde dosahují 44–46 °C. V průměru více než 70 % dešťových srážek v Izraeli spadne mezi listopadem a březnem, zatímco období mezi měsíci červen a srpen je

většinou bezdeštné.^[15] Srážky jsou nerovnoměrné a významné v nižších polohách a na jihu země.^[15] V nejnižnějších částech země se průměrný roční úhrn srážek pohybuje kolem 30 mm, zatímco na severu průměrný roční úhrn srážek přesahuje 900 mm.^[15] Množství srážek se liší během jednotlivých ročních období i během jednotlivých let a zejména to platí v Negevské poušti. Většina srážek je koncentrována v náhlých bouřkách, které způsobují erozi a náhlé záplavy.^[15] V zimě často ve vyšších nadmořských výškách přechází dešťové srážky ve sněhové, a to včetně Jeruzaléma.^[15] Hora Hermon má sezónní sněhovou pokrývku, která po většinu zimy a na jaře pokrývá všechny její vrcholky. Nejvíce kultivovaná místa v Izraeli, která tvoří třetinu území, jsou taková, jejichž průměrný roční úhrn srážek přesáhne 300 mm.^[15]

Během deštivých období jsou běžné bouřky a krupobití a občas dojde k zasažení středomořského pobřeží vodní smrštěí. V dubnu 2006 zasáhla západní Galileu supercela atornádo 2. stupně Fujitovy stupnice, které způsobilo vážné škody a mělo za následek 75 zraněných.^[16]

Mrtvé moře (hebrejsky: יַם הַמֶּלַח, jam ha-Melach, doslova „moře Soli“; arabsky البحر الميت; al-bahr al-Majit, doslova „Mrtvé moře“) je bezodtoké slané jezero, které se rozkládá mezi Izraelem a Západním břehem Jordánu na západě a Jordánskem na východě. Nachází se 420 metrů pod hladinou světového oceánu a je nejnižše položeným odkrytým místem na zemském povrchu, nejnižše položeným slaným jezerem na světě. Dosahuje maximální hloubky 380 metrů a je tak nejhlubším hypersalinitním jezerem na světě. Jeho salinita dosahuje 33,7 %, čímž se řadí mezi nejslanější jezera na světě. Větší salinitu mají pouze jezera Assal, Garabogazköl a některá hypersalinitní jezera v Dry Valleys v zátocce McMurdo na Antarktidě. Jeho salinita je 8,8× větší než Středozemního moře a téměř 9,4× větší než salinita oceánská. Tato charakteristická vlastnost Mrtvého moře z něj činí drsné prostředí, které není vhodné pro živočichy. Má rozlohu 1050 km² (severní část – 810 km²). Je 67 km dlouhé a maximálně 18 km široké. Tyto údaje se v průběhu času mění,^[1] neboť jezero poměrně rychle vysychá.^[2] Leží v Jordánském údolí a jeho hlavním přítokem je řeka Jordán.

Vodní režim

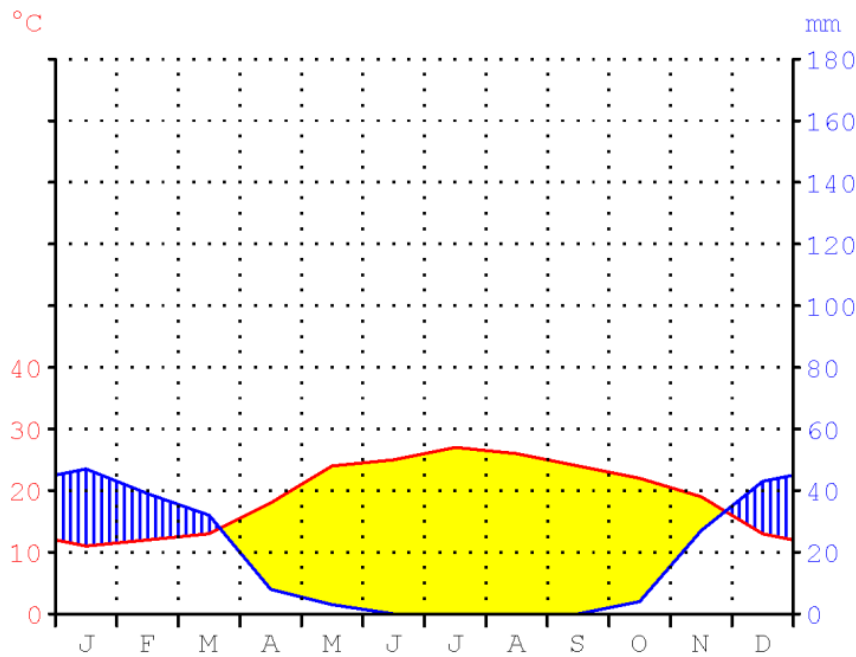
Zdrojem vody je převážně řeka Jordán, která do moře ústí na severu. Dalším zdrojem vody jsou četná vádí, která do moře ústí na východním i západním břehu a která mají v zimním dešťovém období občasné silné vodní průtoky. Například vádínachal Chever, které přichází z Judské pouště.

Horké a suché klima způsobuje nízké srážky (50–100 mm/rok) a vysoké vypařování z hladiny. V historické době značně kolísala hladina v rozmezí 12 m, avšak v poslední době dochází k trvalému poklesu hladiny jezera především v důsledku umělého zadržování vody řeky Jordán v Galilejském jezeře. Podle studie zveřejněné v roce 2009 za posledních 30 let ubylo v Mrtvém moři asi 14 km³ vody a jeho hladina klesá ročně asi o 70 cm.^[2] Pokud by proces pokračoval stejným tempem mohlo by Mrtvé moře do roku 2050 zcela vyschnout, a proto se připravuje plán na vybudování 180 kilometrů dlouhého kanálu, který by z Rudého moře přes vádí al-Araba přiváděl do jezera mořskou vodu.^[3] Záměr ale kritizuje řada vědců, např. z Institutu pro

studia životního prostředí Arava, nebo ekologické organizace [Přátelé Země](#), které varují před devastujícím dopadem projektu na údolí [vádí Arava](#) a na ekosystém [Akabského zálivu](#).^[4]

Beersheba/Israel
31°15'N/34°48'E
280m

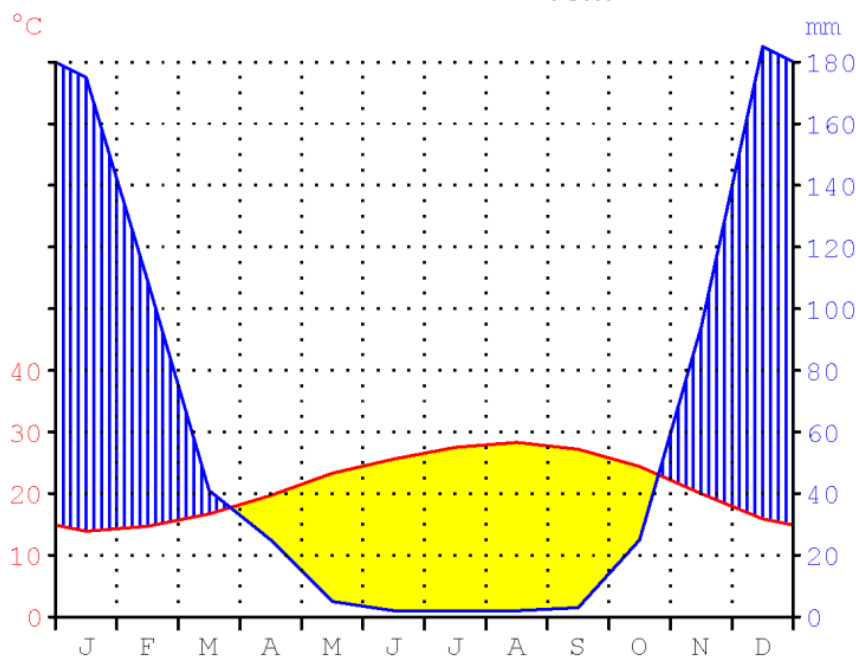

Monat	Temp. (°C)	Nied. (mm)
JAN	11,0	47
FEB	12,0	39
MRZ	13,0	32
APR	18,0	8
MAI	24,0	3
JUN	25,0	0
JUL	27,0	0
AUG	26,0	0
SEP	24,0	0
OKT	22,0	4
NOV	19,0	27
DEZ	13,0	43

Temp.-Jahresmittel
19,5 °C

Niederschlagssumme
203 mm

Haifa/Israel
32°48'N/34°59'E
10m

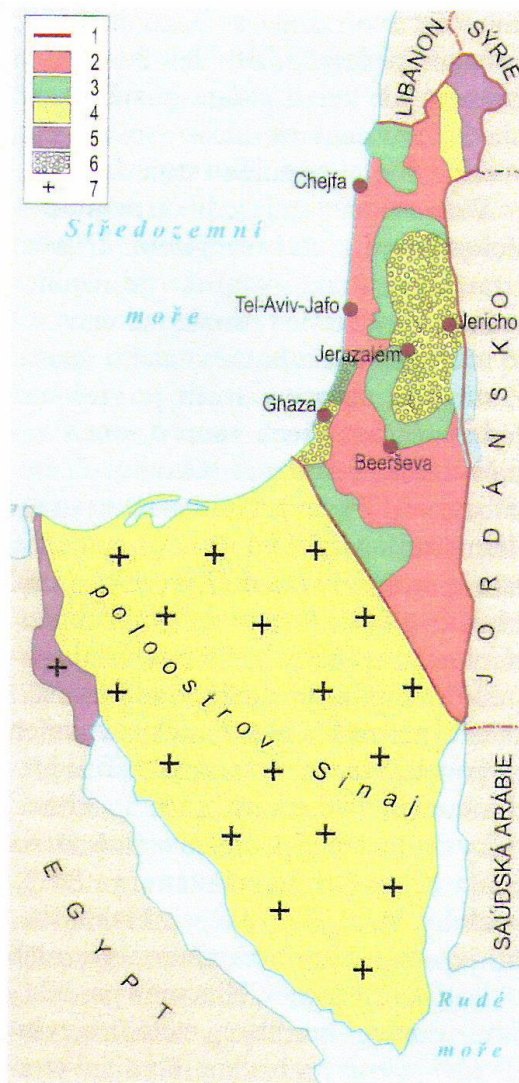
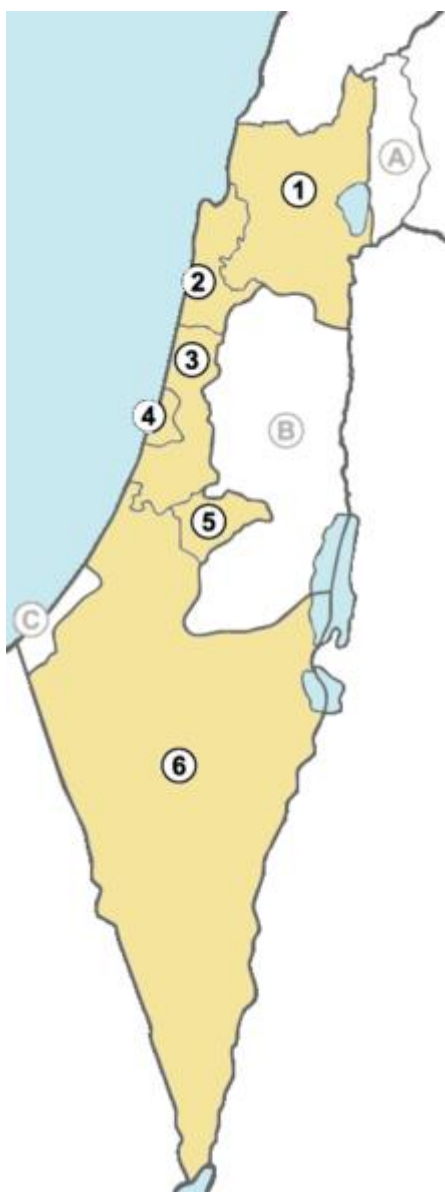

Monat	Temp. (°C)	Nied. (mm)
JAN	13,9	175
FEB	14,7	109
MRZ	16,7	41
APR	19,7	25
MAI	23,3	5
JUN	25,6	2
JUL	27,5	2
AUG	28,3	2
SEP	27,2	3
OKT	24,4	25
NOV	20,0	94
DEZ	15,9	185

Temp.-Jahresmittel
21,4 °C

Niederschlagssumme
668 mm

Výchozí text k pracovnímu listu Izrael – administrativní členění a politická situace Izraele

Stát Izrael a šíření jeho vlivu.

Z původních hranic v roce 1948 se území Izraele rozrůstalo v důsledku izraelsko-arabských válek ve 20. století. 1 – hranice Izraele pod vojenskou kontrolou, 2 – původní území státu vzniklého v roce 1948, 3 – území získaná válkou v roce 1956, 4 – v roce 1967, 5 – v roce 1973, 6 – území vrácená Palestinské autonomní správě, na jejichž územích se nacházejí izraelské exklávy; 7 – území vrácená Egyptu. Probíhají i přípravy k jednání o odstoupení východních částí Jeruzaléma a o možnosti navrátit Sýrii oblast Golanských výšin.

Golanské výšiny nebo jednoduše Golany, jsou strategická plošina a hornatá oblast při jižním konci pohoří Antilibanon, které dodnes zůstávají sporným územím mezi Izraelem a Sýrií. Dvě třetiny území jsou okupovány Izraelem. Organizace spojených národů,^[1] Spojené státy americké,^[2] Evropská unie,^[3] Spojené království,^[4] Liga arabských států,^[5] Mezinárodní výbor Červeného kříže,^[6] Amnesty International,^[7] a Human Rights Watch^[8] považují Golanské výšiny za území okupované Izraelem.

Izrael kontroluje většinu Golanských výšin od šestidenní války v roce 1967, kdy toto území obsadil. V roce 1981 schválil zákon o Golanských výšinách, který rozšířil izraelské právo a správu nad Golanskými výšinami a *de facto* je tak anektoval.^[9] Tento krok byl odsouzen Radou bezpečnosti OSN v rezoluci č. 497, která zákon prohlásila za neplatný a postrádající mezinárodní právní účinek.^[10]

Netanjahu: Golanské výšiny budou navždy Izraele

Jeruzalém – Izraelský premiér Benjamin Netanjahu dnes prohlásil, že Golanské výšiny zůstanou navždy v rukou Izraele a že nadešel čas, aby to svět konečně uznal. Židovský stát větší část tohoto území Sýrie obsadil po sedmidenní válce v roce 1967. Netanjahuovy výroky vyvolaly zlobnou reakci Sýrie.

Netanjahu svůj výrok pronesl před začátkem zasedání svého kabinetu na Golanských výšinách, které je vůbec prvním zasedáním izraelské vlády v této oblasti. Premiér přitom vyjádřil pochybnost nad tím, že by se Sýrie někdy mohla vrátit do situace před nynější devastující občanskou válkou.

Izraelský premiér podle agentury AP rovněž řekl, že se nebude stavět proti diplomatickému úsilí stabilizovat Sýrii, pokud to nebude na úkor bezpečnosti Izraele. Zdůraznil přitom, že hranice se každopádně měnit nebudou a že je načase, aby svět už konečně uznal svrchovanost Izraele nad Golanami.

Větší část Golanských výšin Izrael obsadil před téměř půlstoletím po sedmidenní válce a později anektoval. Mezinárodní společenství tento krok neuznalo. Sýrie kontroluje na Golanských výšinách asi 510 kilometrů čtverečních, Izrael okupuje 1200 čtverečních kilometrů.